

KONCERNAS
ACHEMOS GRUPĖ

P A S A U L I N I O
S U S I T A R I M O
P A Ž A N G O S
A T A S K A I T A

2 0 1 0

Vilnius, 2011

Apie bendrovę

Koncernas „Achemos grupė” – nacionalinio kapitalo, trečioji pagal apyvartos dydį įmonė Lietuvoje, kurios vienijamose bendrovėse dirba beveik 6 tūkst. darbuotojų.

2001 m. įsteigtas koncernas jungia daugiau kaip 50 įmonių, dirbančių chemijos, transporto ir krovos, maisto pramonės, prekybos, energetikos, projektavimo, statybos ir remonto, finansinių operacijų, viešbučių, sveikatos ir pramogų, žiniasklaidos ir reklamos srityse.

Įmonės sujungtos į darnią sistemą, siekiant padidinti valdymo kompetenciją, operatyviai diegti naujas technologijas ir taikyti naujausius kokybės standartus bei optimizuoti investicijų planavimą. Tai leidžia organizuoti koncerno veiklą taip, kad verslo partneriai kuo greičiau, paprasčiau ir už kuo mažesnę kainą gautų visus koncerno įmonių gaminamus produktus ir visas teikiamas paslaugas.

Kita vertus, „Achemos grupės” vadovybė veiklą vysto taip, kad būtų sukurta kuo didesnė vertė akcininkams ir įmonė būtų kuo patikimesnis partneris. Sutelkusios pajėgumus ir pastangas, koncerno įmonės siekia kurti produktus ir teikti paslaugas kurios sėkmingai konkuruotų Lietuvos, Europos bei pasaulio rinkose.

Koncerno bendrovių produkcija gerai žinoma Vakarų Europos rinkose: Prancūzijoje, Benelukso valstybėse, Vokietijoje, Jungtinėje Karalystėje, Skandinavijoje. Dalis jos taip pat iškeliauja į Vidurio ir Pietų Europą, dalis už Atlanto – į Kanadą ir JAV, kita dalis siekia Australiją.

Koncernas kartu su partneriais valdo du skystųjų trąšų terminalus Liubeke (Vokietija) ir Gente (Belgija), per kuriuos keliauja Jonavoje, AB „Achema” pagamintos azotinės trąšos. „Achemos grupei” priklausančios agroverslo paslaugų bendrovės UAB „Agrochema” dukterinės įmonės veikia Lenkijoje, Estijoje ir Latvijoje. Koncerno bendradarbiavimo ryšiai driekiasi į Rusiją, Ukrainą, Baltarusiją ir Kazachstaną.

2005 m. birželio mėn. „Achemos grupė”, prisijungusi prie Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo už atsakingą verslą, savo strategijoje, santykiuose su partneriais ir vartotojais, kasdieninėje veikloje vadovaujasi Pasaulinio susitarimo principais, skatina savo darbuotojus, partnerius ir klientus laikytis atsakingo verslo principų. Didžiausią dėmesį ir toliau skiriame aplinkosaugai bei paramai bendruomenėms.

Esame vienas didžiausių verslo darinių Lietuvoje, mūsų bendrovės veikia svarbiausiuose Lietuvos miestuose, todėl socialinė atsakomybė ir vieninga etinė sistema - ypatingai svarbus mūsų verslo dėmuo. Kurdami projektus, siekiame ne tik stiprinti verslą, bet ir prisiimti atsakomybę, mažinti abejingumą aplinkai.

Koncerno inicijuotas jungtinis didžiausių Lietuvos pramonės įmonių – AB „Achema”, AB „Lifosa”, AB „Mažeikių nafta” bei LR Aplinkos ir LR Švietimo ir mokslo ministerijų aplinkosauginis projektas virto aktyvia „Žaliosios kartos” iniciatyva, skirta moksleiviams ir jaunimui bei skatinančia edukacinę aplinkosauginę veiklą. 2010 m. sausio mėn. 11 d. įsteigta viešoji įstaiga „Žalioji karta” (steigėjai ir dalininkai – AB „Achema” ir AB „Lifosa”), kuri tęsia projekto vystymą, pasinaudojant ES struktūrinių fondų parama.

Šioje ĮSA (CSR) ataskaitoje pristatome įsipareigojimus ir nuveiktus darbus, kurie, tikimės, prisidėjo prie visuomenės gerovės. Savanoriški įsipareigojimai padeda mums geriau apibrėžti savo socialinę programą, suvokti verslo politinę ir socialinę dimensiją. Džiaugiamės prisijungę prie „Global Compact” partnerių tinklo ir planuojame tęsti savo narystę.

*Koncerno „Achemos grupė” prezidentas
dr. Bronislovas Lubys*

Įmonės socialinės atsakomybės
pažangos ataskaita

Žmogaus teisių apsaugos srityje

1 principas: Siekti, kad verslo organizacijos remtų ir gerbtų tarptautinę žmogaus teisių apsaugą savo įtakos sferoje.

2 principas: Užtikrinti, kad verslo organizacijos pačios neprisidėtų prie žmogaus teisių pažeidimų.

Koncernas „Achemos grupė“ palaiko ir remia žmogaus teisių apsaugą, savo veikloje laikydamasis visų Lietuvos Respublikos įstatymų bei tarptautinės praktikos ir taisyklių. Koncernas neprisideda prie žmogaus teisių pažeidinėjimo. Koncerne ir jo valdomose įmonėse 2010 metų pabaigoje dirbo 5895 etatiniai darbuotojai. Vyrams ir moterims, atliekantiems tokio paties lygio darbą, koncerne yra mokami vienodi atlyginimai. Koncerno įmonėse nedirba vaikai. 33,8 proc. iš koncerno darbuotojų - moterys. Bendrovėje dirba daugiau kaip 17 tautybių darbuotojai.

Išskirtinis dėmesys skiriamas koncerno darbuotojų mokymuisi. Tam įsteigtas UAB „Achemos mokymo centras“, kuriame mokosi ir kelia kvalifikaciją koncerno darbuotojai. Dirbantiesiems suteikiamos sąlygos įgyti aukštesnį išsilavinimo lygį ir kilti karjeros laiptais. Koncerne sudaromos vadovų ir specialistų rezervo grupės, numatomi perspektyviausi ir įvertinami gabiausi darbuotojai.

Didžiausios koncerno bendrovės turi specialias socialines ir rėmimo programas. AB „Achema“ savo lėšomis finansuoja polikliniką, skirtą ne tik darbuotojams, bet ir Jonavos rajono gyventojams – joje atliekamas profilaktinis sveikatos tikrinimas, naudojama pažangi medicinos technika.

Koncernas nuolat palaiko dialogą su mokslo įstaigomis: remia moksleivius, studentus, universitetus, mokyklas ir pan. „Achemos grupė“ yra suteikusi pagalbą nemažai parapijų, vaikų namų, muziejų ir daugelį kitų įstaigų ir organizacijų. Vien azotinių trąšų gamintoja „Achema“ kasmet bendruomenės socialinėms – kultūrinėms reikmėms skiria vidutiniškai apie 4 mln. Lt.

Darbuotojų teisių apsaugos srityje

3 principas: Siekti, kad verslo organizacijos remtų asociacijų laisvę ir pripažintų teisę į veiksmingas bendras derybas.

4 principas: Siekti panaikinti bet kokį privalomą ar priverstinį darbą.

5 principas: Siekti panaikinti vaikų darbą.

6 principas: Siekti panaikinti diskriminaciją, susijusią su įdarbinimu ir profesija.

Koncernas „Achemos grupė“ remia asociacijų laisvę ir pripažįsta teisę į veiksmingas bendras derybas, remia siekį panaikinti bet kokį privalomą ar priverstinį darbą, remia siekį panaikinti diskriminaciją, susijusią su darbu ar profesija. Bendrovė palaiko profesinių sąjungų kūrimo laisvę. Didžiausiose koncerno bendrovėse - „Achemoje“ ir KLASCO veikia aktyvios profesinės sąjungos. „Achema“ ir KLASCO yra pasirašiusios kolektyvines sutartis su darbuotojais. Nėra priverstinio darbo - Koncernas savo kasdienėje veikloje palaiko principą panaikinti bet kokį privalomąjį ar priverstinį darbą, nustatydamas darbuotojams 40 val. darbo savaitę. Nėra diskriminuojami priimami į darbą ir dirbantys specialistai: priimant į darbą reikiamos profesijos darbuotojus pagal įmonės poreikius, taip pat yra vertinama tik konkrečios dalykinės žinios, įgytas išsilavinimas, darbo patirtis, įgūdžiai.

Etikos kodekse apibrėžta, jog „Achemos grupė“ nedalyvauja politinių partijų ir organizacijų veikloje, tačiau informuoja apie savo poziciją klausimais, turinčiais tiesioginės įtakos koncerno veiklai. „Achemos grupė“ remia pelno nesiekiančias ir nevyriausybinės organizacijas, laikydamasi valstybės teisės aktų reikalavimų. Darbuotojai gali dalyvauti politinėje veikloje, kelti savo kandidatūrą rinkimuose, vadovauti rinkimų kampanijoms, rinkti lėšas ir pan., aiškiai atskirdami asmeninę ir koncerno veiklą.

Aplinkos apsaugos srityje

7 principas: Remti prevencines programas, užtikrinančias aplinkos apsaugą.

8 principas: Imtis iniciatyvų aplinkosauginei atsakomybei didinti.

9 principas: Skatinti aplinkai palankių technologijų vystymąsi ir paplitimą.

Koncernas „Achemos grupė“ savo veikla remia prevencines programas, užtikrinančias gamtos apsaugą, imasi iniciatyvų aplinkosauginei atsakomybei didinti, skatina aplinkai palankių technologijų vystymą ir paplitimą, palaikydama aplinkos apsaugos principus, prisideda prie jų įgyvendinimo.

Vienas pagrindinių „Achemos grupės“ tikslų - mažinti neigiamą poveikį aplinkai optimizuojant gamybos procesus ir diegiant aplinkos apsaugos įrangą, bei taršos prevencijos priemonėmis apsaugoti darbuotojų ir aplinkinių žmonių sveikatą.

Visoms koncerno „Achemos grupė“ įmonėms yra suteikti aukščiausi kokybės vadybos (ISO 9001 ir ISO 9002), aplinkos apsaugos vadybos (ISO 14001) sertifikatai, jos yra įdiegusios darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos (OHSAS 18001) sistemas. Koncerno patrunuojamų bendrovių veikla - itin įvairi, kiekviena jų taiko specifines aplinkos apsaugos priemones.

AB „Achema“ ir LR Aplinkos ministerija 2009 m. pasirašė istorinį susitarimą dėl investicijų į aplinkos apsaugą. Vykdydama Kioto protokolo Bendrojo įgyvendinimo mechanizmo projektą, pardavusi suteiktus teršalų mažinimo vienetus įmonė gautas lėšas investuos tik į aplinkosauginius projektus.

„Achema“ savanoriškai vykdo du Kioto protokolo Bendrojo įgyvendinimo mechanizmo projektus nuo 2008 m.

Vien per 2009 m. CO₂ išmetimas į atmosferą sumažintas 1,3 mln. tonų.

Bendrovėje „žaliųjų pirkimų“ kriterijus yra įtraukiamas į sudaromų viešųjų pirkimų sutartis. Gamykloje įdiegti azoto suboksido valymo įrenginiai. Jų dėka N₂O (azoto suboksido) išlakų, susidarantių gaminant azoto rūgštį, vidutinis išvalymo laipsnis artėja prie 80 proc. Iki 2012 m. tikimasi sumažinti daugiau nei 4 mln. tonų CO₂ ekvivalento išmetimų į aplinką.

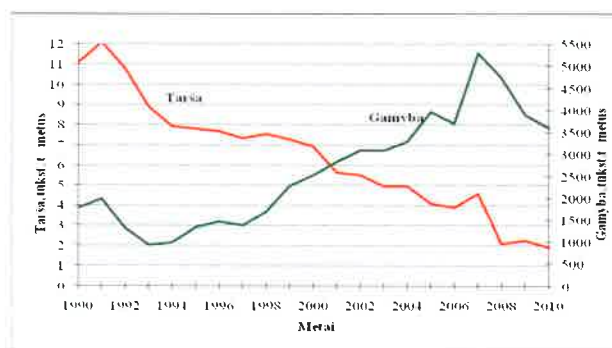
2009-2014 m. bendrovė numato optimizuoti azoto rūgšties gamybos procesą, sumažinti amonio salietros gamybos energetines sąnaudas, atlikti amoniako cechų modernizacijas, sumažinti energijos nuostolius eksploatuojamuose garo kolektoriuose, diegti geriausiai prieinamų gamybos būdų reikalavimus atitinkančias technologijas šilumos ūkyje ir daugelį kitų priemonių.

Aplinkos ir gamtos būklė stebima ne tik „Achemos“ specialistų, bet ir mokslo institucijų - Lietuvos žemės ūkio universiteto, Botanikos instituto.

Pagal naująjį REACH reglamentą (cheminių medžiagų registracija, įvertinimas, autorizacija, apribojimai) – pagrindinį Europos Sąjungos naujosios cheminių medžiagų tvarkymo politikos teisės aktą - AB „Achema“ paskirta vienos iš pirmajame etape įregistruotų medžiagų – magnio nitrato, pagrindinio brusito ištraukos komponento – pagrindiniu registruotoju REACH sistemoje.

Bendrovė iki 2018 m. turės esant poreikiui papildyti šios medžiagos specializuotą dosjė, teikti informaciją kitiems sistemos dalyviams, administruoti registravimo procesą ir pan.

AB „Achema“ gamybos ir taršos santykis 1990 -2010 m.

AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ (KLASCO) teritorijoje vyksta aktyvi krova, todėl itin svarbu, kad bendrovės veikla neturėtų neigiamos įtakos Kuršių marių ekosistemai bei gyventojams. Trašos patenka į kraunamus laivus uždariais konvejeriais, aprūpintais oro filtrais, kurie sugaudo kietąsias daleles. Įmonėje sumontuota 12 m aukščio triukšmo slopinimo siena. Įgyvendinant teisinių aktų reikalavimus, vykdoma ozono sluoksnį ardantių medžiagų apskaita ir kontrolė.

AB KLASCO atitinka ISPS (uostų saugumo) kodo reikalavimus. Joje vykdomi požeminio vandens, lietaus nuotekų, oro taršos bei triukšmo sanitarinės apsaugos zonoje stebėseną.

AB KLASCO nuo 2000 m. bendradarbiauja su Klaipėdos universitetu: įmonė finansuoja mokslo pritaikymo gamyboje darbus, skatina iniciatyvas krovinių logistikos ir jūrų verslo srityse, priima studentus praktikai ir į darbą.

Vieno moderniausių Rytų šalyse prie Baltijos jūros naftos ir chemijos produktų krovos terminalo veikla atitinka visus tarptautinėje rinkoje galiojančius saugos bei patikimumo reikalavimus – **UAB „Krovinių terminalas“** yra pirmasis regione, kuriame buvo įdiegtos ir veikia net keturios vadybos sistemos pagal ISO standartų reikalavimus.

Terminalas yra įdiegęs daugiau kaip 3,45 mln. litų kainavusią modernią garų rekuperavimo įrenginių sistemą – didžiausią tarp įrengtų Baltijos valstybių naftos įmonėse benzino garams, išsiskiriantiems iš tanklaivių krovos metu, surinkti. Siekiant visiškos oro kokybės kontrolės, visoje terminalo teritorijoje įrengti 87 oro taršos detektoriai.

Benzino saugojimo talpyklose sumontuoti plaukiojantys stogai, sumažinantys LOJ (lakuojamųjų organinių junginių) garavimą 95 proc. Gruntinių vandenų apsaugai visoje terminalo teritorijoje svarbiose vietose įrengta aukštos kokybės betono dangos su nuolydžiais užterštam vandeniui surinkti ir nukreipti į valymo sistemas. Galimos nuotėkos būtų nukreipiamos į terminalo kontrolinius šulinius. Lietaus ir sąlyginai užterštas lietaus vanduo valomi dviejuose moderniuose valymo įrenginiuose su itin efektyviai valančiais absorbiciniais filtrais. Krovinių terminale nuolat vykdomas požeminio vandens, poveikio aplinkos orui stebėseną, taip pat kontroliniai paviršinių ir lietaus nuotekų tyrimai.

AB „Achema“ ir **UAB „Agrochema“** 2010 m. rudenį pradėjo švietėjišką - agitacinį projektą „Būk atsakingas – saugok Baltijos jūrą“, skirtą supažindinti Lietuvos ūkininkus su Baltijos jūros aplinkosauginėmis problemomis ir eutrofikacijos reiškiniu. „Agrochemos“ parduodama produkcija yra pažymėta specialiu ženklu, primenančiu ūkininkams atsakingai naudoti azotines trašas ir mažinti Baltijos jūros eutrofikaciją. Apie pažangų ūkininkavimą informacija pateikta Lietuvos žemės ūkio ministerijos parengtame leidinyje „Pažangaus ūkininkavimo taisyklės ir patarimai“ (http://www.zum.lt/documents/PUTP_leidinys_2007.pdf).

Projektas „Būk atsakingas – saugok Baltijos jūrą“ įgyvendinamas remiant 2010 m. Helsinkyje vykusio Baltijos jūros šalių aukščiausio lygio susitikimo (BALTIC SEA ACTION SUMMIT) individualias įmonių ir piliečių iniciatyvas (<http://www.bsas.fi/>).

Kova su korupcija

10 principas: Verslo organizacijos turi kovoti prieš visas korupcijos formas (tarp jų ir papirkinėjimą bei kyšininkavimą).

Koncernas „Achemos grupė“ pritaria kovai prieš visas korupcijos formas, įskaitant papirkinėjimą ir kyšininkavimą ir veiklą vykdo griežtai laikydamasi Lietuvos įstatymų, vidaus taisyklių ir etikos kodekso. Koncerno pirkimų politikoje yra apibrėžti pagrindiniai turto įsigijimo principai, kuriais remiantis vykdomi pirkimai - profesionalumas, skaidrumas, objektyvumas, laisva konkurencija, verslo etika. Pirkimai turi būti atliekami objektyviai įvertinant poreikį, sąlygas ir galimybes bei atitikti laisvos konkurencijos ir verslo etikos principus. Paslaugų ar produktų pirkimai vykdomi pagal aiškią Koncerne nustatytą pirkimo tvarką, kurios privalo laikytis bendrovės ir padalinių darbuotojai.

Koncerno Etikos kodekse numatyta, jog:

- darbuotojai vengia privačių ir koncerno teisėtų interesų susikirtimo; bet kokių veiksmų, galinčių turėti neigiamos įtakos „Achemos grupės“ reputacijai;

- netoleruojamas asmeninių interesų ar įsipareigojimų, prieštaraujančių teisėtiems koncerno bendrovių interesams, turėjimas;
- nepriimtinas asmeninės naudos siekimas naudojantis tarnybine padėtimi;
- netoleruojamas tiesiogiai ar netiesiogiai įstatymams prieštaraujančių pasiūlymų teikimas, kyšininkavimas ar neteisėto užmokesčio ėmimas.

Visų „Achemos grupės“ bendrovių sandėriai audituojami, jų apskaita vedama kruopščiai ir tiksliai; visose veiklos srityse vykdoma verslo kontrolė.